

С.Ж.Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық Медицина Университеті

**Ауыздың кілегей қабығының
эрозиялы-жаралы өзгерістері бар
науқастарға көмекті жоспарлау**

Группа: 12-002-01

Курс: 5

Факультет: стоматология

Орындаған: Қазезқанов Е. Е.

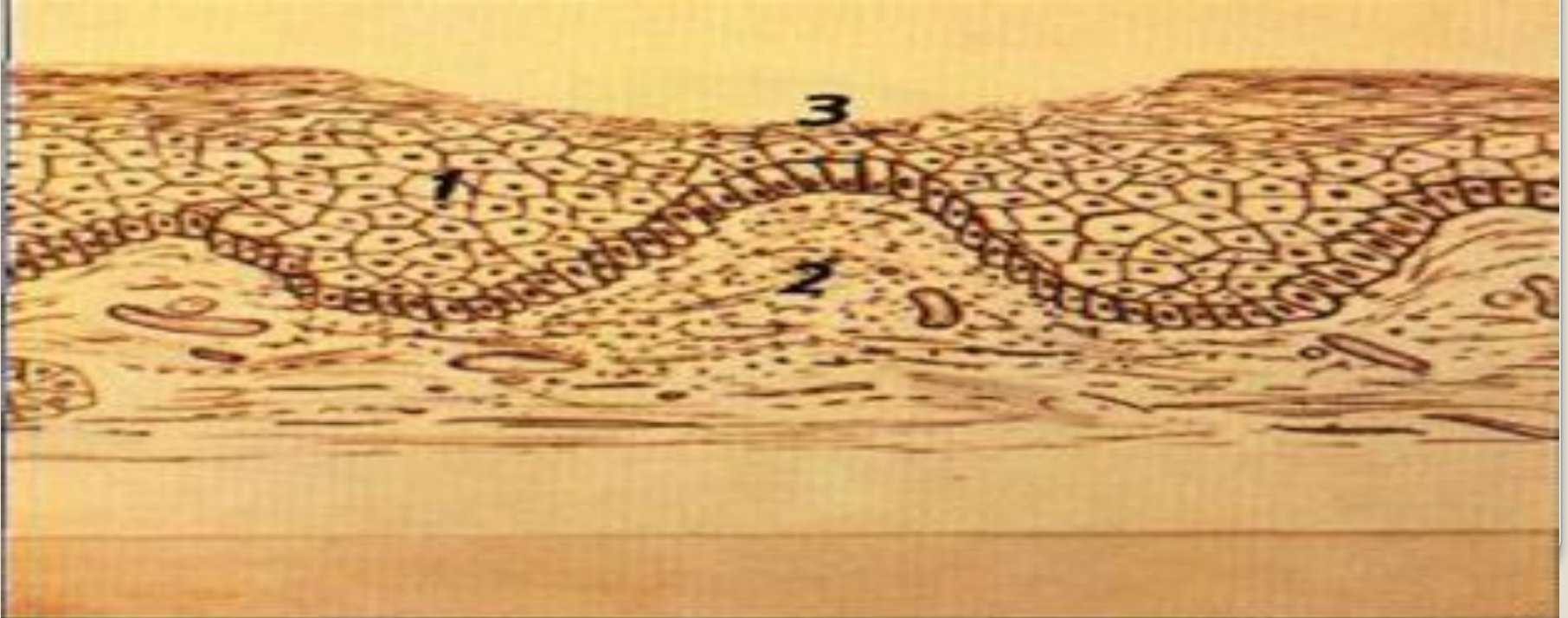
Қабылдаған:

ЖОСПАР:

- Кіріспе
- Жергілікті симптоматикалық ем
- Жергілікті этиопатогенетикалық ем
- Жалпы этиопатогенетикалық ем
- Жалпы симптоматикалық ем

КІРІСПЕ

- Эрозия- жара (эрозия – erosio) – кілегей қабық пен терінің жабынды эпителий қабатының бүтіндігінің бұзылуынан пайда болатын екіншілік бөрткен, тыртықтанбай жазылады, көлемі әр түрлі болады.

Ойық жара –язва-ulcus

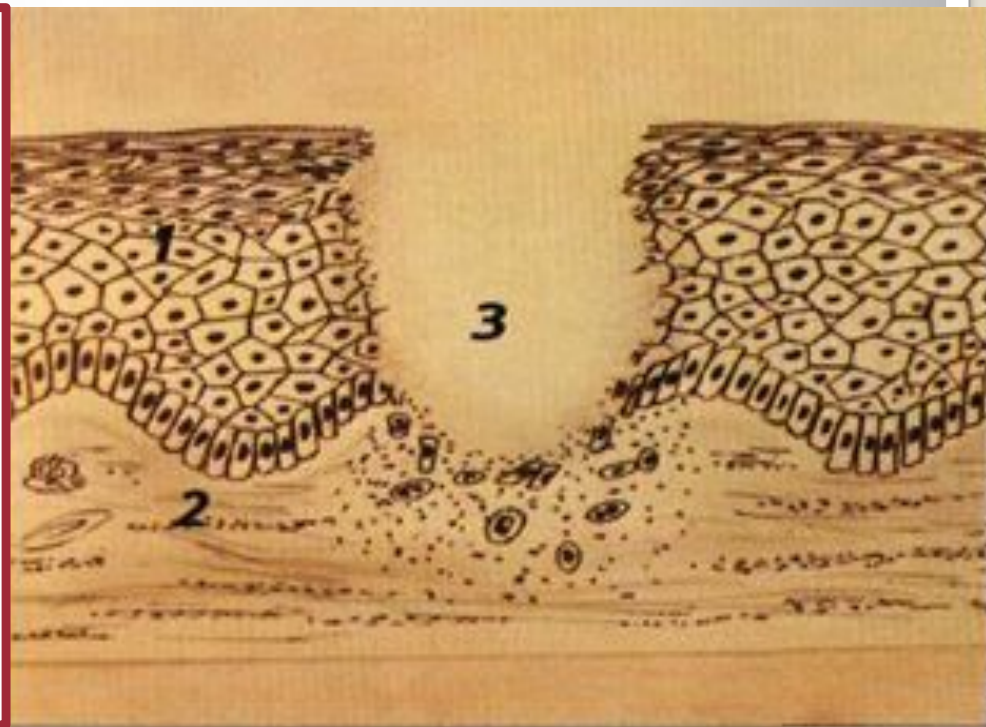
- Ойық жара немесе жара (язва – ulcus) - кілегей қабық пен терінің барлық қабаттарының бүтіндігінің бұзылуынан пайда болған ақау (10- сурет).

Тілдің бүйір бетінің кілегейлі қабығындағы ойық жара және оның схемалық құрылысы.

1-жабынды эпителий,

2- нағыз кілегейлі қабық қабаты,

3-жабынды эпителий және нағыз кілегейлі қабық қабатының бүтіндігінің бұзылуы нәтижесінде пайда болған терең ақау.

- Науқасқа тесеріп, диагнозды анықтаған соң, толғымен науқасқа диагнозын айтып, емнің қалай жүруін жоспарлап, дәрігердің айтқанын толықтай орындауын түсіндіріп айту керек.

Ауыз қуысының шырышыты қабығының эрозивті жаралы жарақатын, 4 бағытты ескере отырып ем шара жүргіземіз:

- Жергілікті симптоматикалық ем
- Жергілікті этиопатогенетикалық ем
- Жалпы этиопатогенетикалық ем
- Жалпы симптоматикалық ем

Жергілікті симптоматикалық ем

4 этаппен жүреді:

1-этап:

Жансыздандыру апликациялы
(0,5% новокаин, 0,25-0,5% лидокаин)

- Ошақ бетіндегі, некрозға ұшыраған тіндерді және қақты алу. Қақты механикалық жолмен- гладилка, скальпель немесе экскаватор көмегімен аламыз. Жұмсақ қақты тампон көмегімен алуға болады. Некрозға ұшыраған тіндерді, протеолитикалық ферменттері бар ертіндімен алуға да болады – трипсин, химотрипсин.

2-этап

- Шырышты қабатты антисептикалық өңдеп аламыз- 0,5-1% сутегінің асқын тотығы, 0,1% р-р перманганат калии, 0,03—0,06% р-р гипохлорит натри, 0,05% хлоргексидин биглюконат ертіндісі. Кейбір жағдайларда ошақты иррегациялайды

3-этап

- Ошақ толығымен тазаланғансоң, регенерация процессін жақсартуға арналған кератопластикалық препараттар қолданамыз.
- Шиповник майы, құрамында А/Е витамині бар майлы жақпалар, Аевит, Цигерол, Гипозоль-Н, Метилурацил жақпасы.
- Имозимаза- күніне 4-5 рет, 2-3 минуттан, 10-14 күн.
- Еске алып кететін жағдай- құрамында кортикостероидтар бар препараттарды жергілікті қолданған кезде, ол қабынуды басады, бірақ регенерацияны баяулатып, жергілікті қорғаныс механизміне кері әсерін тигізеді

4-этап

Жергілікті этиопатогенетикалық ем

Төмендегі ауруларға байланысты:

- Кандида саңырауқұлақтарынан болған кезде, жергілікті актиномикотикалық препараттар қолданады: нистатин суспензиясы, крем Клотримазол, Флюканазол жақпасы.
- Сифилиткалық өзгерістер кезінде жергілікті: 8 пайызды биохинол суспензиясы, 7 пайызды бисмоверол суспензиясы, миарсенол ертінділері қолданылады.
- Вирусты герпетикалық жарақаттар кезінде аппликация ретінде: Ацикловир, Завиракс қолданады.

Stomatologist.org

- Созылмалы қайталанбалы афтозды стоматит кезінде- афтанын астынан 0,1 мл 0,1 пайызды атропин сульфатын новакаинмен араластырып салады.
- ҚЖТ ның эрозивті жаралы түрінде, эрозия негізінен 1-1,5 мл 5 пайыздық хингамин ертіндісін инъекция жасайды
- Онкологиялық ауруларға сәулелі терапияның әсерін шырышты қабатта коррекциялау үшін Ликозоль аэрозольды препаратын тамақтан кейін қолданады.

Жалпы этиопатогенетикалық ем

Бұндай ем шаралар өте ауыр жағдайларда, диагнозына байланысты, әртүрлі дәрігерлермен бірлесе отырып жүргізіледі.

Мерез кезінде, дәрігер- венерологпен бірлесе,

Жүйке жүйесінің аурулары кезінде- дәрігер-психоневрологпен бірлесе жұмыс жасайды

Жалпы симптоматикалық ем

- Стационарда ауыр жағдайларда жүргізіледі. Бұл кезде: инфузионды дезинтоксикациялық терапия, парентеральды тамақтану жүргізіледі. Кейбір жағдайларда екіншілік микрофлораны басу үшін, кең спектрлі антибиотикотерапия қолданылады.
- Бұдан басқа жоғарғы колориялы тамақтану, жалпысауықтырушы жйне стимулдеуші терапия, суды көбірек ішкізу, ащы тағамдардан және шылым, алкогольдан бастарту. Витаминотерапия, физиотерапиялық процедуралар қолданылды.

Ем шара жүргізу кезіндегі жалпы жағдайды бағалау:

- Жалпы жағдайды бағалау
- Зертханалық тесттерді нормализациялау
- Ауру түріне байланысты жарқаттық элементтердің жазылуы
- Шырышты қабаттың қалыпты күйге келуі
- Аурудың ауыр түрінен жеңілге ауысуы

Екі түрлі жағдайды ескере отырып қорытынды жасау:

- 1. Эрозивті жаралардың себебі инфекциянды аурулар болғанына байланысты, дәрігер сақ болып, инфекцияның ары қарай таралмауына жағдай жасап, дензинфекция- стерилизация режимдерін толық бақылап отыру қажет.
- Эрозивті жаралардың консервативті емі 10-14 күнде жақсы нәтиже бермесе, дәрігер жарақат аймақтарын ісіктік жасушаларға тексерту керек, цитологиялық зерттеуге жіберіп қатерлі ісік бар, жоқтығына көз жеткізу керек.

- <http://health.wild-mistress.ru/wm/health.nsf/publication/8F787288AB0284FBC32574EF007CFBF2>
- http://www.provisor.com.ua/archive/2011/N10/lehsp_r_1011.php?part_code=8&art_code=8039
- http://vitopharma.ru/lekarstvennye-rasteniya-primeny_aemye-v-somatologii/
- [www. Google. ru](http://www.google.ru)

Пайдаланылған әдебиеттер

A collection of dental instruments and a model of teeth. In the foreground, there are several stainless steel instruments including forceps, mirrors, and probes. In the background, there is a glass petri dish containing more instruments and a white dental model of a human jaw with yellow teeth. The entire scene is set against a solid blue background.

Назарларыңызға рахмет!!!